

lejer" izhaja vsaki
ek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

ročnina velja za Av-
ro: za celo leto
rone, za pol in četrt
razmerno; za Ogr-
4 K 50 vin. za celo
; za Nemčijo stane
celo leto 5 kron, za
meriko pa 6 kron;
drugo inozemstvo se
račni naročnino z ozi-
ni na visokost poš-
re. Naročnino je pla-
či naprej. Posamezne
ev. se prodajajo po 6 v.
redništvo in uprav-
stvo se nahajata v
tuju, gledališko po-
slopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 48

V Ptuj v nedeljo dne 26. novembra 1911.

XII. letnik.

„Štajerčevi“

Kmetijski koledar 1912

je že izšel

vega 144 strani, 17 krasnih slik, izredno ve-
go gospodarskih člankov, povesti, pesmi, sme-
nje itd., nadalje popolni seznamek štajerskih in
roških sejmov, kalendarij, poštna določbe itd.

Cena 60 vin., po pošti 70 vin.

Koledar se pošilja le tedaj, ako se
esek naprej plača; najbolje je, ako se pri
aročbi kar za 70 vin. znamk priloži.

Kdor naroči 10 koledarjev, dobi enega
zastonj.

Kupujte, širite in priporočajte ta najlepši
najcenejši napredni ljudski koledar!

Italijansko-turška vojna.

Položaj se v zadnjem času zopet ni mnogo
remenil. Naznanjena italijanska akcija v egej-
nem morju doslej še ni izvršena in v sled tega
tudi izostali nasledki, ki bi tedaj zlasti z
mrom na Avstro-Ogrsko lahko nastali. Vse je
recej tiho in edino laško časopisje poje še
edno svoje smešne slavospeve. Vsled krvoločnih
zverinskih činov, ki so jih izvršili Italijani v
Tripolisu nad arabskimi domačini, so se razbu-
li časnikarji vseh narodnosti in so vrgli svoje
egitimacije proč ter so odpotovali. Tako ne
dejo zdaj natančna poročila več med svet. V
slednjem podamo še nekaj poročil:

Avstro-Ogrska in Italija.

Kakor znano, je Italija tako rekoč naša
veznica, — vsaj na papirju. Politični krogi
Avstrijskem seveda niso nikdar dosti na to
vezništvo dali, kajti italijansko gibanje ob na-
mejah, nastopanje irredente in zagonetna
navska pota laške politike so nam Avstrijem
davno oči odprli. Zdaj prinaša „Grazer
Tagblatt“ v tem ozira izanimno vest. List po-
ka namreč, da so italijanski oblastveni pozivi,
katerimi se kliče Italijane pod orožje, prelep-
eni; in pod tem prepapanim mestom se vidi,
se listek proti luči drži, datum: marec
1909! Torej je imela Italija že takrat pozive
pripravljene, da skliče svoje vojake pod orožje.
aj pa je bilo takrat? Takrat je bila največja
varnost, da prične krvava vojska
rbije in Rusije proti Avstro-Ogrski.
v tem času se je Italija že pripravljala, da
am pa de v hrbet. Mislimo, da je s tem
priateljstvo in „zaveznitvo“ Italije dovolj
ano označeno!

Gospodarske posledice vojske.

Vkljub temu, da vojska še ne traja posebno
lgo, so gospodarske razmere v Italiji že jako
lostne. Celo največje in najboljše firme plaču-
jo le počasi. Fabrikanti ne pošiljajo več potni-
ro, ker ti itak naročil ne dobijo, kajti vsakdo
nje kolikor mogoče malo. Mnogo fabrik je
polnoma zaprtih, druge so svoj promet ome-
e. Kako velika odjemalka italijanskega blaga
bila Turčija, dokazuje dejstvo, da je le pisa-

nega katuna na leto za 40 milijonov markov
vzela. Zdaj bojkotira Turčija italijansko blago
popolnoma. Italijanske vojne troške ceni vlada
na 500 milijonov lir; ali učenjak Viviani trdi,
da bo de vojska najmanje 1000 milijonov stala.
K temu pa pridejo še velikanske izgube na
življenju, uničenju itd.

Turki v Bozni.

Mohamedanci v Bozni nabrali so doslej
100.000 kron denarja za vojne namene. Nabi-
ranje se nadaljuje.

Vse obsoja Italijane.

Zadnje laške grozovitosti, pri katerih se je
tisočenedolžnih otrok in žen pomorilo, vzele so
Lahom sleherne simpatije. Celo črnogorski vla-
dini list „Cetjinje vjestnik“ obsoja strogo Itali-
jane. To je presenetljivo, kajti Črnogorci so bili
doslej na strani Italijanov, kajti kralj Nikita je
v najožjem sorodstvu z italijanskim kraljem.

Avstrijska sodba o Lahih.

Tuji vojaški atašeji so Tripolis zapustili,
m. nj. tudi avstrijski oberstlajtnant Remy. Le ta
je dobil o vedenju italijanskih vojakov prav
slabi vtis. Tudi znanih laških grozodejstev
ne more tajiti.

Abesinija proti Italiji?

Angleški listi poročajo iz Adis Abebe
(v Abesiniji), da je na meji italijanske kolonije
pri mestu Massanahu Abesinija zbrala 40.000
vojakov in da sploh vse svoje vojake mobilizira.
Kakor znano, se je vršila l. 1895 in 1896 voj-
ska med Abesinijo in Italijo, ki je končala s
popolnim porazom Lahov pri mestu Adna. Abe-
sinci hočejo zdaj italijansko kolonijo za-se vzeti.

Armada brez zmage.

Zanimivo je, da odkar obstoji sedanje ita-
lijansko kraljestvo, njegova armada še nikdar ni
zmagala. To dokazuje sledeči seznam: I. Voj-
ska proti Avstriji l. 1848—49. 6. maja
1848 bitka pri Santi Luciji (Italijani tepeni).
25. julija 1848 bitka pri Custozzi (Italijani
tepeni). 21. marca 1849 bitka pri Martari (Ita-
lijani tepeni). 23. marca 1849 bitka pri Novari
(Italijani tepeni). — II. Vojska združene
francosko-italijanske armade proti
Avstriji l. 1859. 20. maja 1859 bitka pri
Montebellu (zmaga Francozov). 31. maja pri
Polestru (zmagali s pomočjo Francozov). 4. ju-
nija bitka pri Magenti (zmaga Francozov). 7.
junija pri Melegnanu (zmaga Francozov). 24. ju-
nija bitka pri Solferinu (zmaga Francozov, Ita-
lijani tepeni). — III. Vojska proti Av-
striji v zvezi s Prusijo l. 1866. 24.
junija 1866 bitka pri Custozzi (Italijani tepeni).
20. junija morska bitka pri Lissi (Italijani te-
peni). — IV. Vojska proti abesinske-
mu Meneliku leta 1886. 8. oktobra 1895
bitka pri Ambi Aladi (Italijani tepeni). 2. ja-
nuarja 1896 pri Macalle (Italijanski general se
podvrže Abesincem.) 1. marca bitka pri Adna
(Melenik uniči Italijane popolnoma in jim vzame
vse kanone) ... Takšno je torej laško junaštvo
v zrcalu zgodovine!

Občinske volitve v okolici Celja.

Prihodnji ponedeljek in torek se vršijo v
občini Celje okolica občinske volitve.
Kakor znano, so bile zadnje občinske volitve
od c. k. oblasti zaradi naravnost nebovpijočih
nepostavnosti združenih klerikalnih in liberalnih
prvakov razveljavljene. Tudi zdaj se bo de bil
vroči boj, kajti obe prvaški stranki sta se vkljub
svojemu sovraštvu zopet združili, da bi prema-
gali tisto napredno, gospodarsko strujo, ki hoče
to veliko občino na pot reda in zdravega dela
spraviti. Kričijo sicer po svojih listih, da se grè
tukaj za bogve kakšne „narodne svetinje“. V
resnici pa se grè le za — korito, pri katerem
hoče par posameznih prvakov še vedno ostati
in to na troške večine davkoplačevalcev. Mi ne
bodemo danes ponavljali, kakšno je bilo dose-
danjo gospodarstvo prvakov v celjski okolici.
Kdor zna misliti, ta pozna to klavarno gospo-
darstvo, pod katerim trpijo davkoplačevalci zdaj
že tako dolgo. Temu „gospodarstvu“, ki ga di-
rigirajo celjski škrici in advokati, mora biti
konec ...

Položaj je tak, da je zmaga naprednih in
gospodarsko mislečih volilcev v 1. razredu zasi-
gurjena. V 2. razredu sta obe stranki enako
močni in prvaki zamorejo tukaj le s pomočjo
sleparije „zmagati“. Ali to že danes povemo,
da se bo de na vsako sleparijo pazilo
in brezobzirno proti nje nastopalo. Tudi v celj-
ski okolici mora zavladati postava!

Opozarjamo volilce, da bodejo prvaki in njih
priganjači v zadnjem trenutku z vsemi mogo-
čimi lažmi in obrekovanji prišli. Ne poslušajte
jih! Pazite natanko na vse pojave, glejte jim na
prsta, ne ozirajte se ne na njih obljube ne na
njih grožnje. In vsak slučaj kršenja postav naj
se takoj naznani. Po zadnjih volitvah je stala
cela vrsta prvaških agitatorjev zaradi sleparije
pred sodnijo. In tudi zdaj bode sodnja zadnjo
besedo izpregovorila.

Kdor je torej za pametno, resno in pošteno
gospodarstvo v občini, ta grè z nami!

ki drži kaj na zdravo ne-
govanje kože, ki hoče zlasti
pege odstraniti ter mehko,
nežno kožo in beli teint
dobiti in obdržati, univa
se edino z

Dama

„Steckenpferd“ lilije
nim mlečnim milom
(znamka „Steckenpferd“ od
Bergmann & Co. Leipzig).
Kos za 20 h se dobi v vseh
apotekah, drožerijah in tr-
govinah s parfumom itd.

391

Politični pregled.

Politični položaj se spreminja kakor mavrica.
Komaj porojeno ministerstvo Stürgkh se je moralo
že zopet spremeniti in še vedno ne živa od nobene
strani zaupanja. Državni zbor je zaključil neverjetno
dolgo klobasanje o draginji in sprejel celo vrsto dra-
ginskih predlogov in resolucij, ki seveda vse skupaj niti
piškavega oreha vredne niso.

Avstrijski dolgovi. Dolgovi avstrijske države zrasli so v zadnjem času zlasti vsled vedno večjih vojaških zahtev prav občutno. Državni dolg je od l. 1903, torej tekem 8 let, za mnogo več kot 1000 milijonov narasel in vsako leto prihajajo zopet milijoni novega dolga. Nemčija bode tudi v bodočem letu brez novega državnega posojila izhajala. Pri nas pa vsled naraščajočega dolga rentni kurz pada. Le uprava državnega dolga stane Avstrijo letos čez 500 milijonov kron; od tega pride 148 milijonov na obrestovanje skupnega in 246 milijonov na obrestovanje avstrijskega državnega dolga. Skupni državni izdatki znašajo 2.916 milijonov, torej izdatki za državni dolg skoraj eno petino vseh izdatkov.

Morilec Siczyński, ki je svoj čas iz političnih vzrokov gališkega c. k. namestnika grofa Potocky umoril, je iz ječe pobežnil. Pomagala mu je pri tem cela družba rusinskih zarotnikov, Morilcu se je brzkone posrečilo, pobežniti čez mejo na Rusko, kajti doslej ga še niso zopet vjeli.

Učitelji so dobili že davno obljube, da se jim bode njih res skromne plače zvišalo. Ali doslej se to ni zgodilo, pri nas na Štajerskem zlasti zaradi obstrukcije slovenskih poslancev v deželnem zboru ne. Učitelji so vsled tega pričeli odločnejše nastopati in so zlasti v nekaterih krajih sklenili, izstopiti iz vseh društev. To bi pomenilo seveda veliko škodo.

Obravnava proti Vavraku. Dne 28. in 29. t. m. vršila se bode pred dunajskimi porotniki obravnava proti Njegušu Vavraku, ki je v državni zbornici na ministrice streljal. Tožen je zaradi poskušnega umora.

Novo davčno predlogje je naznanjal finančni minister. Predložilo se bode 5 takih predlog. Tako načrt za zvišanje davka na žganje od 90 h na 1 K 40 h, o zvišanju davka na pivo, na dedščine in darila, o obdavčenju vina v steklenicah, o avtomobilskem davku itd.

300 % doklado na vžitinski davek za vino je oblast vključil protestu vinskih trgovcev dovolila občini Chrudim. To je pač edini slučaj tako visoke doklade!

Šolski obisk na Štajerskem. Dne 31. decembra 1909 (novejših števil še ni) bilo je na Štajerskem 217.026 otrok v šoli podvrženi starosti i. s. 108.743 dečkov ter 108.283 deklet. Od teh jih je 96.81 % šolo tudi v resnici obiskovalo. Največ otrok, ki ne obiskuje šole vključil zdravju, je v okrajih Sernica (499), Laško (312), Konjice (298), Gornjigrad (290), Brežice (270), Celje okolica (250), Kozje (228), Slovenji Gradec (145) in Marenberg (114). Ali ne čuti naša slovenski voditelji in odrešniki sramote, da se ravno v najbolj slovenskih in klerikalnih okrajih največ zanemarjenja šole najde ?? Univerze hočejo ti junaki, ali za ljudsko šolo se ne brigajo. To je slovenska sramota!

Srbske razmere. Poroča se, da so prišli na Srbskem zaroti na sled, ki je po celi deželi razširjena in hoče sedanjo vlado prepoditi. Baje so zarotniki najeli več Albancev, da bi ti ministerskega predsednika Milovanovića umorili. Več zarotnikov so že zaprli. Srbski kralj Peterček pa potuje po Francoskem in Parizani gledajo to balkansko znamenitost z začudenimi očmi...

Politični umori. Kmetje so ustrelili v Gornji Toplici na Srbskem narodnega občinskega predstojnika. — Pri Uskubu pa so Bulgari napadli hišo srbskega duhovnika ter so popa na grozni način umorili, njegova dva sinova pa zvezali in odpeljali. Balkanske šege, katere hočejo, slovenski prvak tudi pri nas vpeljati!

Se en politični umor. Predsednik dominikanske republike bil je, kakor se iz San Dominga poroča, umorjen.

preselili v bližino one imenitne reke Tarja, katere niti Turek ni mogel prebresti ob času obleganja slovenskih dežel. Povod te preselitve so bile občinske volitve, katere so se vršile dne 6. listopada 1911. Misleč odbornike imamo okoli peči. Tajnica bode ona, katera je s šestimi darovi svetega Duha obdarovana najstarejša hči. Na blagajniški prostor bodejo postavili Lukačovega Draše... Dragi Joža, ne boš ti naš župan nikoli! Mi imamo moža in tega volimo, pa čeprav še sto protestov vložiš. On nam je gospodaril na podlagi resnice in pravice in ta bode zmagala. Kajti pregovor že pravi, da ima laž kratke noge!

Sv. Anton, Slov. gor. Znano ti je, dragi „Štajerc“, kako vesel je bil dan 21. oktober za nas Antonječane, kateri smo iz prepričanja tvoji zvesti prijatelji, in kako žalosten za klerikalno gardo okoli Tušaka in Jurančiča, kateri so šli namesto mnogozasluznega (starega sedanjega) načelnika dohtarja in učitelja Klemenčiča voliti. Saj smo tudi lahko in brezmerno veseli, ker naši nasprotniki so nas pred volitvo že zelo črez rame gledali in nam že zadnji zvonec vlekli. Na dan volitve pa so bili tako našopirjeni kakor puran, ker so že imeli tiste kronice v žepu. Pri gostilni Mulec so si zadnje korajžje napili in še si za posebni „Aufputz“ ali za pomoč ženske seboj vzeli. On sedaj pa mora iti, ker ja stari pregovor pravi: „Kjer zlodej nič ne pomaga, pa babo pošlje.“ Ko je volitva začela, pa smo kar videli, da je mnogo nasprotnih volilcev s tistimi kronicami skupaj zbranih bilo, ker so kar drug za drugim v naše vrste stopali. Drugi pa so jo skozi tisto malo gaso pobrisali z obešeno glavo domu, brez da bi volili, ker so tukaj najresničnejšo morali videti, da je dosedanjo vodstvo vzorno. Drugi pa še so s tihim upanjem na zmago čakali na izid. Ko pa se je oglašil izid, rečem ti dragi „Štajerc“, je bilo veselje na naši strani, da ga ne moremo popisati! Ta dan smo dobili plačilo za vse obrekovanje in psovanje, katero smo morali zaradi tega, ker smo hoteli po našem dobrem prepričanju voliti ne pa za kronice, prestat. Tukaj smo našim klerikalcem pokazali, da ne obstoji celi svet iz brezmišelnih klerikalnih podrepanikov in s kronicami kupljenih mož! Izid te volitve in ta sijajna zmaga nas je okrepčala v našem mišljenju do tebe in mi bomo od sedaj naprej tem nasprotnikom dobro na prste gledali. Tvoji pristaši v trojčki fari nam bodo vzgled in upamo, da se bomo tudi mi iztrebili klerikalnega duha in začeli z brezstrankino politiko prepričanja in dobrega dela za naše ljudstvo! Ker toliko kolikor je poslanec Roškar ob času naše nesreče zaradi toče za nas storil, stori vsak hlapec ravno tako lahko...

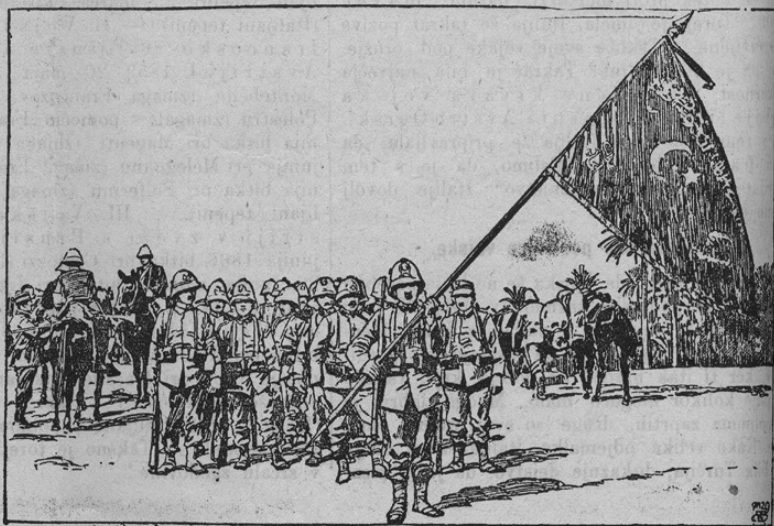
Sv. Anton v Slov. gor. Ker me kliče zadnji „Gospodar“, oziroma kaplan sam, na odgovor v našem listu, prebaciva nam tudi neke laži in obrekovanja, katere smo baje pisali. Kadar se mački na rep stopi, takrat zacvili, pravi pregovor. Kako si vendar upa kaplan reči, da smo pisali laži ?? Saj vendar vedo vsi v okolici, da

se nismo zlagali niti za eno besedico. Kako vendar čemo izmisliti take reči, katere so se resnici godile? Ne upal bi se niti na svetlo, ako bi dajal kaj takega v časopis! Vprašaj me, „kajliko da sem ti dal zbirce.“ Dal sem ti ravno toliko, kot si dobil pri drugih radodarnih hišah. Mislim pa, da mi ravno iste pšenice in pa tisti jajce ne moreš vrniti, zato jih tudi ne morem in tudi ne maram vzeti nazaj; kajti vsak človek mora živeti. Da se pa moje hiše nisi izognil, se pa priče sosedje sami. Pišeš tudi, zakaj nisem dal tistega slavnega čina v list „Štajerca“, kateri se je zgodil v Cogetincih. Ali smo mar mi krivi? Ali smo mu mi dajali v roko nož, da je izvršil taki čin? Ali je mar naročnik „Štajerca“? Ali smo mar mi krivi, da se pije šnops? Ali mi držimo litre na vrat, da morajo piti? Raje bi se naj vzdržal kaplan sam ponočevanja, da daja vzgled drugim že tako nepridnim fantom. Če se zgodijo taki čini, kot se zadnji čas pri nas dogajajo leto za letom, je vse kriv le šnops pa „Štajerc“. Seveda! Klerikalne občine pa ne pogledajo bolj strogo na gostilne, v katerih se pije po cele noči. Ali ne znajo paragrafov, da bi se prepovedalo popivanje cele noči, če že tega ne znajo gostilničarji sami ?? Zakaj dovolijo toliko krčem v občini? Pa še nekaj! Piše nam „da obesimo vse na veliki zvonec, če se kaj zgodi.“ To pa vendar ni resnica! Dosti zamolčimo, kar bi res se pisati moglo. Ali smo mar tudi tisto na zvonec obesili od veselice tukajšnjega društva, da so cerkvena zelo pridna pa pobožna dekleta z visokimi osebami se po straniščih in po ozadju hiš stikale? Ali smo tudi to mi krivi? Saj vendar čitajo tista dekleta „Gospodarja“ pa „Bogoljuba“, pa se vendar tako imenitno obnašajo. Še premalo pišem v naš časopis. Odslej naprej pa bomo bolj odločno postopali proti našim klerikalcem in njih voditeljem!

Sv. Trojica Slov. gor. Naši premagani spodje se še vedno ne morejo odpočiti od volitve. Še vedno pišejo v „Gospodarju“, pa še kako laži! Celo sramotno zmago imenujejo rnič sijajno zmago. Sramotno je bilo za nje, ker so v 4 tednih agitiranja le samo 94 (med njimi plačanih) ljudi dobili. Zdaj se jezijo, da „mimo ljubni“ učitelj Klemenčič ne dobi stanovanja. Mi imamo več učiteljev, pa imajo vsi stanovanja, le ta ne dobi, ker je prve vrste hujskač. Celi fara te je sita, proč s takim! Če pri nas stanovanja ne dobiš, pa pojdi k tvojemu prijatelju, ki je tebe nahujskal; naj ti on da hišo! Nadaj se pišejo, da so kmetje s tržani bili in da jim denarje nosijo, učitelje preganjajo. Ja g. učitelj, kmet in obrtnik morata tudi tebe plačati, tudi za tebe nosi svoj krvavo zaslužen denar, in tu le v dober namen, da bi se njegovi otroci kaj naučili. Pa kaj se deca v šoli nauči? Prav rečeno, „skoraj nič“. Nekateri učitelji le radi politizirajo, za otroke pa malo skrbijo. Šolarji ima Klemenčič pri svojih otrocih, katera dostikrat nauk zamudi, zaradi njih. Ko je bila volitva, je imel veliko kron, za deklo pa jih nima. Njemu tudi pravijo, da še bi ga vzeli v stanovanje.

Od vojske.

V zadnjih dneh se je Italijanom vendar posrečilo, pri Tripolisu vstavi napredovanje Turkov in Arabcev. V teh bojih okoli mesta so odvzeli Turkom celo eno zeleno zastavo preroka, ki je v Mekki za boj proti nevernikom blagoslovljena in ki velja Turkom za posebno sveta. Celi kup krvavečih mrtličov je ležal na tej zastavi. Naša slika kaže italijanske vojske s to od Turkov pridobljeno zastavo.

Veste
moja navada ni, da bi nekaj okrog govorila
kar sem samo slisala!
Pri
pralnem ekstraktu „Ženska hvala“
sem se pa
sama prepričala,
da je najboljši in najzanesljivejši pralni prašek
ter, da popolnoma nadomešča vsako bélenje
perila. S pralnim ekstraktom „Ženska hvala“
namočeno perilo, pere se v polovico krajšem
času, brez truda in popolnoma čisto.

Dopisi.

Iz Radislavc. Iz vseh krajev naše domovine prihajajo dopisi, le v naši občini menda ni nikogar, ki bi Vam kaj poročal. V naši okolici se je letos hvala Bogu nabrala izvrstna kapljica, čeprav ne v toliki meri, kakor se je pričakovalo. Ptiki, kateri so tako lepo prepevali po naših goricah, so se takoj po veseli trgatvi